

Spoštovani

Spomin na pokojne, posebno na naše najbližje, je vedno težak. Nisem imel priložnosti da bi spoznal starega očeta Jožefa, staro mamo Alojzijo in njuno hčer Severino, zato so zame velika neznanka. Spoznal sem jih samo po fotografijah in po pripovedovanju mojega očeta Severina, sina Alojzije in Jožefa Malič, ter brata Severine. Samo fotografije in pripoved mojega očeta so me popeljali v njihovo takratno življenje.

Nono Jožef je bil delavec in skrben družinski oče. Doma je obdeloval zemljo za preživetje. Delal pa je tudi v ladjedelnici v Tržiču, v zimskem času pa je kot zidar opravljal razna priložnostna dela tako, da je družina preživela. Na delo se je iz Vrtojbe v Tržič (Monfalcone) vozil s kolesom, skupaj s še dvema sodelavcema iz Bukovice. Na Cian križu, to je med Vrtojbo in Mirnom, so si puščali sporočilo ob obcestnem kamnu in sicer en kamen, ki ga je tam pustil moj nono je pomenil, da je on že na poti, dva puščena kamna, ki sta ga pustila njegova sodelavca pa je pomenilo, da sta onadva že na poti in da mora nono pohiteti za njima.

Nona Alojzija je bila skrbna mama dveh otrok. Skrbela je za družino in vzgojo mojega očeta Severina in hčere Severine. Vedno jima je govorila, da morata biti v življenju skromna, poštena in delavna, ob nedeljah pa sta morala otroka redno tudi v cerkev. Hiša v Vrtojbi, kjer so prvotno živeli je bila skromna, pozneje pa so se preselili v Dol pri Devetakih.

Teta Severina je bila najmlajša v družini. Rada je opravljala hišna dela, kar je bilo mami v veliko zadovoljstvo in pomoč. Ko je odrasla je šla v šolo, da bi se izučila za delo v trgovini, toda vojna ji je prekrižala načrte in tako šolanja ni zaključila. Postala je aktivna partizanska kurirka in SKOJ-evka. Kot zavedni Slovenci, se je cela družina vključila v OF. Gostilna v Dolu, je postala javka za partizane in za kurirje.

In prišlo je leto 1944, ko so vse tri, nonota, nono in teto, karabinierji uklenili in jih odpeljali na plac v Opatje selo, od tam pa s sokrajani odpeljali v zapor v Gorico. Ravno takrat se je moj oče Severin s sotovarišem vrnil z nočne diverzantske akcije nad železniško progo v Sesljanu, in skrit na podsteršju Pahorjeve hiše opazoval, kako so mu odpeljali sestro, očeta in mamo. To je bilo tudi zadnjič, ko je videl svojo družino. Kajti vse tri so iz zapora v Gorici odpeljali v Nemčijo. Očeta Jožefa v taborišče Dachau, mamo Alojzijo in sestro Severino pa v taborišče Ravensbruck, od koder se nihče ni vrnil.

Zahvalil bi se rad **vsem** pobudnikom te akcije, ki opominja nas in naslednje rodove, da se kaj takega ne sme ponoviti.

Solkan, 27. 01.2023